

PAPIER, KOZIJNEN, BRUGGEN, KANTOORMEUBILAIR, VISITEKAARTJES, LAMINAAT ...

Is de overheidsinkoper klaar voor duurzame inkoop?

Vanaf 2010 moet bij 100 procent van de inkoop de rijksoverheid duurzaamheid als zwaarwegend criterium meenemen. Het duurzaam inkoopbeleid geldt in principe voor alle producten die de overheid inkoop, en dus ook voor hout. Waar moet de inkoper op letten?

Overheidsinkopers hebben regelmatig met de inkoop van hout te maken. Dit materiaal wordt immers niet alleen toegepast als massief hout in de woning- en utiliteitsbouw (kozijnen, deuren en constructies) en de weg- en waterbouw (bruggen, steigers, damwanden), maar ook in kantoorartikelen zoals papier en kantoormeubilair is de grondstof vaak verwerkt.

Leidraad voor het duurzaam inkopen van producten waarin hout is verwerkt, zijn de inkoopcriteria voor duurzaam hout, die in juni 2008 door minister Jacqueline Cramer van Vrom zijn vastgesteld. Er zijn verschillende certificeringssystemen op de Nederlandse markt die allemaal duurzaam geproduceerd hout zeggen te garanderen, zoals FSC, PEFC, MTCS en CSA. De toetsingscommissie inkoop hout, TPAC (Tim-

ber Procurement Assesment Committee), toetst welke certificeringssystemen voldoen aan de inkoopcriteria voor duurzaam hout van de Nederlandse overheid.

Op dit moment zijn de certificeringssystemen FSC, PEFC Duitsland en PEFC Finland getoetst aan de inkoopcriteria en goed bevonden. PEFC Zweden, PEFC België, het Maleisische MTCS en PEFC internationaal, waar in totaal 28 landenstandaarden onder vallen, zitten op dit moment in de toetsingsprocedure. De uitkomsten van deze toetsingen worden in de loop van 2009 verwacht.

Helpdesk

Concreet betekent dit dat als de overheidsinkoper producten wil inkopen waarin de grondstof hout zit verwerkt, de producten een FSC-certificaat moeten hebben of een PEFC-certificaat, waarbij voor PEFC het

Helpdesk Inkoop Duurzaam Hout

Bent u inkoper bij de overheid en heeft u vragen over het duurzaam inkopen van een product waarin de grondstof hout zit? Neem dan contact op met de Helpdesk Inkoop Duurzaam Hout: 0317-466556 of mail naar helpdesk@inkoopduurzaamhout.nl.

hout oorspronkelijk afkomstig moet zijn uit Duitsland of Finland. Dit kan alleen met gecertificeerde bedrijven. Alleen zij kunnen garanderen ook daadwerkelijk duurzaam geproduceerde houten producten te leveren. De toetsingen door TPAC vormen een continu proces en met het toenemen van het aantal goedgekeurde certificeringssy-

Vragen over duurzaam hout

Vraag: Wij willen als gemeente dat in alle projecten duurzaam geproduceerd hout wordt toegepast. Welke eisen moeten wij aan de leveranciers/aannemers stellen?

Antwoord: Het is van belang in bestekken/opdrachtschrijvingen te verwijzen naar de inkoopcriteria voor duurzaam hout die door Vrom zijn vastgesteld. Voorbeelden van bestekbepalingen zijn te vinden op www.inkoopduurzaamhout.nl.

Daarnaast is het belangrijk dat de leveranciers/opdrachtnemers gecertificeerd zijn. Alleen bedrijven met een zogenaamd Chain of Custody-certificaat (CoC-certificaat) van het aangeboden certificeringssysteem (zoals FSC of PEFC) zijn gerechtigd om hout of houten product te leveren met een certificaat van dit systeem.

Vraag: Bij de renovatie van één van onze kantoren worden de kozijnen vervangen. Hoe kan ik controleren of het gebruikte hout duurzaam geproduceerd is?

Antwoord: De controle begint bij de uitvoerende aannemer die de kozijnen plaatst. De aannemer moet in het bezit zijn van een CoC-certificaat. Als het bedrijf zelf niet gecertificeerd is, mag ook niet geclaimd worden dat het hout gecertificeerd is. Hout dat met certificaat wordt ingekocht, verliest het certificaat op het moment dat het verwerkt wordt door een niet-gecertificeerde organisatie. Om aan te tonen dat er gecertificeerd hout is geleverd, moet op de factuur vermeld staan: 1) hoeveel en welk soort hout er is geleverd; 2) met welk certificeringssysteem het hout is geleverd en welke claim (100%, Mixed Sources, et cetera) en 3) het CoC-nummer van de aannemer. Meer informatie over het controleren van facturen en certificaten is te vinden op: www.inkoopduurzaamhout.nl.

Vraag: Wij zijn bezig met de aanleg van een loopbrug. In het bestek hadden wij opgenomen dat de brug van Azobé gemaakt moet worden en het hout voorzien moet zijn van een door de overheid erkend certificaat voor duurzaam bosbeheer. Nu biedt de aannemer FSC Massaranduba aan. Van deze houtsoort heb ik nog nooit gehoord, kan ik hiermee akkoord gaan?

Antwoord: Bij duurzaam bosbeheer wordt gekeken naar wat het bos kan leveren. Zo blijft de balans aan soorten in het bos behouden en wordt er niet op een beperkt aantal soorten rooibouw gepleegd. Dit is de reden dat met het toenemen van het areaal gecertificeerd bos, ook de diversiteit aan houtsoorten die beschikbaar komen toeneemt. Het feit dat u een alternatieve houtsoort met FSC-certificaat krijgt aangeboden, is vanuit de duurzaamheidsgedachte goed. Wel moet de voorgestelde houtsoort geschikt zijn voor de toepassing. Bij twijfel kunt u dat eventueel nagaan bij bijvoorbeeld Centrum Hout en eind 2009 in de internetdatabase 'Inkoop Duurzaam Hout', waarin onder andere per houtsoort, toepassing en prestatie-eis gezocht kan worden. Houd daarvoor de website www.inkoopduurzaamhout.nl in de gaten.

In dit geval kunt u zeker akkoord gaan met de voorgestelde houtsoort. Het FSC-certificaat voldoet aan de overheidscriteria en Massaranduba is geschikt voor loopbruggen.

Wij adviseren in bestekken niet te verwijzen naar één specifieke houtsoort, maar naar de benodigde fysisch-mechanische eigenschappen. Op die manier heeft de opdrachtnemer vaak keuze uit meerdere (soms minder bekende) houtsoorten. Zoals gezegd: dat is ook gunstig voor het bos.

stemmen wordt ook de markt van producten die voldoen aan het duurzaam inkoopbeleid groter.

De inkoper moet dus goed op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen, bijvoorbeeld via www.inkoopduurzaamhout.nl. Hierop staan praktijktips, voorbeeldbestekbepalingen en achtergrondinformatie. Hiermee ondersteunt Stichting Probos overheidsinkopers met het inkopen van producten waarin de grondstof is verwerkt en die voldoen aan het duurzaam inkoopbeleid. Dit wordt gedaan door het verzorgen van trainingen, presentaties en een helpdesk waar overheidsinkopers terecht kunnen. Sinds 2008 bemant Probos deze helpdesk. In het kader worden drie relevante vragen gepresenteerd.

Hernieuwbaar

Hout zit vaak ook verwerkt in samengestel-

Hout is een hernieuwbare grondstof, milieuvriendelijk en vrijwel CO₂-neutraal

de producten. Neem een bureau waarvan het blad van hout is, het frame van metaal en de noppen van plastic. Ook bij dit soort samengestelde producten geldt dat, om te voldoen aan het duurzaam inkoopbeleid, het hout dat er in verwerkt zit aantoonbaar duurzaam geproduceerd moet zijn.

Het gebruiken van houten producten wordt niet altijd geassocieerd met duurzaam inkopen. Toch is het gebruik van hout een goede zaak. Hout is een hernieuwbare grondstof, milieuvriendelijk en vrijwel CO₂-neutraal. Geen enkel ander algemeen bouw materiaal dat zo veelzijdig kan worden ingezet, wordt met zo weinig energie geproduceerd. Het is hierbij wel cruciaal dat de bossen waaruit het hout afkomstig is, duurzaam beheerd worden om ervoor te zorgen dat ze ook in de toekomst hout en andere diensten voor natuur en mens kunnen blijven leveren. Als de inkoper producten van aantoonbaar duurzaam geproduceerd hout inkoopt, wordt voldaan aan het inkoopbeleid en bovendien wordt duurzaam bosbeheer en het behoud van bossen wereldwijd gestimuleerd. ●

Annemieke Winterink en Mark van Benthem zijn beiden werkzaam bij Stichting Probos.